

REPKŐ ÁGNES

Aurora borealis

Éva úgy gondolta, hogy a szemközt lévő nagy saroktömbház harmadik emeletén, a kétszobás, fürdőszobás, központi fűtéses, kékes árnyalatú falakkal körülzárt lakásban lakó hölgy – akit Júliának nevezett – diplomás munkanélküli. Azért munkanélküli, mert aránylag csak rövid időszakokra hagyta el a lakást. Többnyire bevásárolni járt, vagy sétálni, esetleg a temetőbe látogatott. Azt, hogy diplomája van, az öltözékéből következtette ki: olyan kifinomult ízléssel válogatta ruháit a mindig ápolt szomszédasszony, ahogyan azt egy diplomás szokta – Éva feltételezése szerint.

Már két éve figyelte rendszeresen az ablakából Júliát. Legelső nap – emlékezett erre a napra –, mikor felfigyelt Júliára, több órát töltött az ablakban állva. Másnap, hogy kényelmesebb legyen, odavitt a konyhából egy hokedlit, pár nap múlva pedig már odatolta a nappaliból a fekete műbőr fotelt, s azóta is ott van. Mivel a részletek is érdekelték, elővette a lánykorából megmaradt színházi távcsövet. Elegáns, fekete távcső volt, gyöngyházfényű berakással.

Éva azt is feltételezte, hogy Júliának két gyermeke lehet, egy fiú és egy lány, vagy két lány, teljesen mindegy. Ám – mivel soha nem látta őket a lakásban – valószínűleg csúnyán összevesztek édesanyjukkal. Ez a – minden bizonnyal óriási, hiszen azóta sem látogatják – veszekedés az örökség miatt alakulhatott ki. Mikor Júlia férje meghalt – kellett legyen férje, hiszen gyerekei voltak –, a gyerekek szerették volna azonnal megkapni az apjuk örökségét, ha lehet, készpénzben, de Júlia nem volt hajlandó odaadni, egyrészt, mert csak elherdálják, másrészt, mert ő szerette volna felhasználni azt a pénzt életkörülményeinek javítására. Éva nem tudta eldönteni, ebben a vitában kinek van igaza, talán mindkét félnek egy kicsit.

A szeméhez emelte a színházi távcsövet és kinézett. Lógott egy fehér csipkefüggöny az ablak előtt, résnyire elhúzva használta takarásként a lebukástól tartva. Júlia odaát a nappalijában a kanapén ülve, kezében a távirányítóval kapcsolgatott az adások között, felületesen, többnyire nem is a tévét figyelte, csak bámult maga elé. Látszott rajta, hogy beleszokott a magányba, tehát a házasságnak valószínűleg nem a megözvegyülés, hanem válás vetett véget. Hogy megboldogult férje megcsalta-e, vagy túl sokat ivott, az már nem volt világos.

REPKŐ ÁGNES (1978, Nagyvárad) a Pázmány Péter Katolikus Egyetem magyar-kommunikáció szakán, majd a Partiumi Keresztény Egyetem bölcsészkarán folytatott tanulmányokat. Nagyváradon él, kiadványszerkesztőként dolgozik a helyi napilapnál. Novellái a Hepehupa művelődési folyóiratban jelentek meg.

Éva kiment a fürdőszobába és egy fültisztító pálcikával mindkét fülét mélyen, körkörös mozdulatokkal megtisztította, ez nagyon jólesett neki. Mikor visszaért az ablakhoz, Júlia már nem a nappaliban tévézett, hanem a konyhában főzött valamit egy piros vaslábosban. Lehet, gombás rizset.

Júliának, mivel elég gyakran és hosszan telefonálgat, sok barátja lehet. Bár Éva szájról olvasni nem tud, Júlia – gesztikulációja, testtartása alapján – kellemes, felszabadult baráti csevegéseket folytat ismerőseivel. A hangja langyosan bűgő drámai bariton talán. Még soha nem hallotta, illetve egy alkalommal majdnem. A tömbházak közötti sétányon véletlenül egymásba futottak és Éva önkéntelenül ráköszönt, de Júlia nem viszonozta a köszönést, savanyúan elhúzta a száját. Éva akkor pánikba esett, nem értette, hogyan történhetett, hogy akarata ellenére, mintegy amatőr hanyagságból kibukott a száján az a köszönés. Napokig nem mert az ablakhoz menni.

Júlia minden valószínűség szerint vidéken nőtt fel. Kisvárosban vagy faluban. Erről főzési szokásai árulkodtak, a vaslábosok, és az is, ahogyan a zöldséget pucolta. Szüleit egyrészt büszkeséggel tölthette el, hogy a kislányuk nagyvárosba költözött, másrészt szomorúak lehettek, amiért viszonylag ritkán láthatják.

Van egy rendszeres férfi látogatója – ami Évát nyugtalanította –, a nappaliban kávéznak, a légkört udvarias visszafogottság uralja. Hivatalos látogatásnak tűnik, a férfi pedig bizonyára valamilyen tisztségviselő. Egyenes háttal, zakóban kávézik, süt róla az az illemtudó távolságtartás, amivel környezetéhez viszonyul. Amikor a férfi legelőször Júlia lakásába lépett, Éva azt gyanította, randevúról van szó, ezért végigigzulta ezt az első találkozót.

Egy alkalommal Júlia egy egész hétre eltűnt. Éva hiába pislogott az ablakban a függöny mögött. Egyre jobban aggódott, négy nap hiányzás után az is megfordult a fejében, hogy szóljon a rendőrségnek, majd amikor Júlia végre hazajött, és élete ugyanabban a mederben folyt tovább – reggelenként kávé, majd bevásárlás, délelőtt egészségügyi séta, délben főzés, utána telefonálgatás és tévézés, hetente hivatalos férfi látogató –, Éva tudta, hogy a Balatonnál tölthette azt a hetet, abból a pénzből, amit nem volt hajlandó odaadni a fiának és a lányának vagy a két lányának, teljesen mindegy. Frissen barnult, bronzcsillogású bőre is erről árulkodott.

Egy kirándulás

Takaró Árpád nem volt fázós. 1994 májusának egyik hűvös hétvégéjén a Börzsönyben kirándult a családjával. A Börzsönnyt én részletesen leírni nem tudom, mivel saját szememmel soha nem láttam, de Árpád elmondása alapján biztosan állíthatom, hogy aznap csillogott. Nem is akárhogyan csillogott, csillogtak a fák, csillogtak a sziklák, a földút, a patak, a menedékház, a száraz levelek... Egyszóval minden. Aranyos napsütés borította mindazt, amit Takaró Árpád aznap látott. Még a gyerekei is csillogtak: egy hétéves kislány és egy tizenkét esztendőes majdnem kamasz lány.

Kockás plédjét Takaró Árpád egy tisztásra terítette, elővette a szendvicseket, és a cukrozott epret, amit a felesége hajnalban csomagolt a családnak, és kirakosgatta a plédre egymás mellé. Nézte, ahogy a csillogó gyerekek játszanak. Azt kellene kideríteni – elnyúlt a szendvicsek mellé, két kezét a feje alá tette –, mi vezetett a macskához. Ha akkor a macska nem eszi meg a kanárit... most nem lennének a Börzsönyben mondjuk, de ez a kirándulás szerény vigasz. A macska. Ő voltaképpen nem tehet a macskáról, de most mégis a család jövője forog kockán. Ha akkor nem lett volna olyan ingerült, a jövő héten nem kéne a feleségének elutaznia oda. Igen, a macskához vezető út talán megoldaná a tanúk padját is. A macskáról ő nem tehet, ezt már megállapította. Vagy talán mégis? Takarékoság, iskolák... a szakmája. A szakmája lenne a ludas? Beleharapott egy szendvicsbe. Eszébe jutottak iskolaévei. Mi más vezethetett a macskához, ami most a gyermekei jövőjét fenyegeti? Vagy az a két sör, amit a macska-eset délutánján megivott? De mi vezetett a két sörhöz, mikor is itta meg a legelső sörét? Néhány epret gyömszölt a szájába. Az édesanyjára gondolt, aztán arra, amit anyja róla mesélt azokról az időkből, melyekre ő nem is emlékezett. Hoppá, kicsit messze kalandozott. Igen, a macska. A macskák ízlése mint befolyásoló tényező. Ez egy zsákutca – morogta hangosan.

Takaró Árpád a Börzsönyben még sokáig töprengett. Mint egy kirakóst, tologatta jobbra-balra életének mozzanatait. Végül az események láncolata annyira összekuszálódott, hogy már nem is volt érdemes kibogozni. A Börzsöny csillogott közben.

A pap bácsi felesége

Lívia a kertben kapált, tavasszal sok a munka, a gyomtalanítást nem akarta vegyi anyagokra bízni, inkább elintézte ő maga. Kis konyhakertjük volt a ház mögött, még annak a rendbetétele is rá várt. De előbb a virágoskert az utca felől, nefelejccsel, rózsákkal és gerberával. Ez az első, amit meglát az arra járó, mutatósnak kell lennie. Gyorsított a tempón, a kék ég lassan kezdett betonszürkére fakulni. Megtörölte a homlokát, kora tavasz volt, de már nyári hőség izzasztotta. Megigazította kendőjét. Esni fog.

Laci az ócska, korhadó szekeren ülve megállt a kapu előtt. Benézett a kertbe. Egyetlen lovát pihentette, vagy csak nézelődni akart. Ki tudja. Fátyolos, kivörösödött szemei arról árulkodtak, hogy – már délelőtt – részeg. Nem sok embernek volt még szekere a faluban, Lacinak volt. Pár perc múlva értelmetlen motyogás közepette óvatosan meghintette zilált ostorával a lovat, és a szekér éktelen zötyögéssel továbbindult.

Lívia a szeme sarkából látta, hogy Zsófi bejön a kapun, elmosolyodott. Akkor volt nyugodt, ha Zsófi otthon van. De a kislány túl nagy csendben osont a ház felé.

– Zsófi! – kiáltotta Lívia. De Zsófi nem szaladt oda hozzá, ahogy máskor szokott. – Zsófi! – kiabált most már parancsolóan. – Gyere ide, baj van? Zsófi megtorpant, megvárta, míg nagymamája mellé ér. Lívia akkor vette észre, hogy fél kézzel a száját takargatja.

– Zsófi, mi történt? – elvette a kislány kezét a szája elől. Zsófi ajka fel volt szakadva, az apró seben látszott, hogy nemrég állt el a vérzés. – Zsófi, mi történt? Elestél? – A kislány óvatosan megrázta a fejét. – Akkor? Megütöttek? Ki ütött meg?

– A pap bácsi felesége – mondta óvatosan Zsófi.

Lívia szája összeszorult, beküldte Zsófit a házba. Biztosan hazudik. Ákos bánthatta, a szomszéd kisleány, akivel sülve-főve együtt vannak, pedig ő megmondta, hogy rossz hatással van rá.

A lelkész felesége, Anna tisztességes, rendes asszony. Magas, sudár, folyton elegáns, a haja is szinte egy paróka fegyelmével áll mindig szépen, akkurátusan bebodorítva. Tiszteletét tette egyszer náluk is az árvízét követően. Két barátnőjével jött, Lívia megkínálta a hölgyeket kávéval, sütemény nem volt, honnan lett volna árvíz után. A szivattyút is, amivel kiszedték a pincéből azt a rengeteg vizet, a lelkész szerezte, segített a lelkésznek akkor, ahogy csak tudott. Csak a sár kilapátolásához kellett hazajönniük Zsófi szüleinek, azt nem lehetett máshogyan megoldani. Így is, hogy hárman lapátoltak, egy hétbe telt megszabadítani a pincét a töméntelen sártól.

Zsófi szülei Olaszországban dolgoztak, már harmadik éve. Blokklakásra gyűjtöttek, ha lehet, legalább kétszobásra, a városban. Már csak egy-két év,

ismételgette a lánya, amikor hazajöttek látogatóba. Zsófi anyukája felszolgált, az apukája mosogatott. Az árvíz után kivettek két hét szabadságot, hogy valamennyire rendbe és újra lakhatóvá tegyék a házat. De ez már egy éve volt, azóta Lívia takarított, törölgetett, csiszolt, újrafestett, meszelt, mindent elvégzett, amit saját kezűleg el tudott. Már csak a hajópadló korhadt lécein látszott a víz nyoma, azt meg eltakarta a perzsaszőnyeggel.

Hálátlan ez a gyermek, gondolta, hálátlan és tiszteletlen.

Másnap reggel Lívia bement a falu központjába, a templom melletti ABC-be, tejiért, kenyérért és befőttés gumiért. Épp kék vászonszatyrába pakolgatta a vásároltakat, mikor az ajtóról lógó színes műanyag csíkokat félretolva belépett Anna, a lelkész felesége. Lívia először nem nézett rá, egy udvarias köszönés után az ajtó felé oldalgott, de Anna hangosan megszólította:

– Jó napot, hogy tetszik lenni, hogy van a kis Zsófi? – kérdezte, és Lívia, döbbenetére, iróniát érzett az asszony hangjában. Szélesen visszamosolygott:

– Jól van, nagyon jól, köszönöm, már a szája is majdnem begyógyult – válaszolta, hátrálva az ajtó felé, majd miután az ajtóban sután belegabalyodott a színes műanyag csíkokba, amilyen gyorsan csak tudott, kimenekült a szabadba.